

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa Ydelse af overordentlig Hjælp til arbejdsløse under den som Følge af de usædvanlige Forhold herskende Arbejdsløshed, der maa befrygtes at kunne faa en efterhaanden mere og mere omfattende Karakter. Under Hensyn til, at den fornødne Hjælp efter Ministeriets Formening rettest vilde kunne ydes gennem de anerkendte Arbejdsløsheds-kasser, indhentede man i indeværende Aars Foraar fra Arbejdsløshedsnævnet den som Bilag 1 aftrykte Indstilling.

Da Forholdene paa Arbejdsmarkedet i Foraaret og Forsommeren imidlertid stillede sig forholdsvis gunstigere, end man turde have forventet — bl. a. som Følge af, at et betydeligt Antal arbejdsløse blev beskæftigede ved Brændselsproduktion —, fandt man det ikke paa det daværende Tidspunkt fornødent at fremsætte et Lovforslag til Afhjælpning af Arbejdsløshedens Følger, men Forholdene har nu udviklet sig saaledes, at Arbejdsløsheden er af meget betydelig Omfang og i vedvarende Stigen, jfr. herom den som Bilag 13 aftrykte Indberetning fra Arbejdsanvisningsdirektoratet, og man maa derfor anse det for paakrævet nu at søge Lovgivningsmagts Bistand til at kunne afhjælpe den ved Arbejdsløsheden foraarsagede Nødstilstand. Man har under Hensyn hertil udarbejdet nærværende Lovforslag, væsentlig paa Grundlag af den fra Arbejdsløshedsnævnet modtagne Indstilling.

Ifølge Lovforslaget tænkes Hjælpen ydet ad to Veje: dels ved Indførelse af visse *Lempelser* i Reglerne for Ydelsen af ordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse, dels derved, at der af det offentlige gennem Arbejdsløsheds-kasserne ydes de arbejdsløse Medlemmer *Dyrtidshjælp* som Tillæg til løbende Understøttelse eller som fortsat Hjælp efter Understøttelsens Ophør.

De omhandlede *Lempelser* i Reglerne for Ydelsen af ordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse vil medføre forøgede Byrder for de anerkendte Arbejdsløsheds-kasser. Dels under Hensyn hertil og dels fordi Kasserne, som Følge af de store Krav, der under overordentlig Arbejdsløshed ogsaa i øvrigt stilles til dem, trænger til særlig Støtte, foreslaas det, at der i Henhold til

Bestemmelsen i § 9 i Lov af 17. Marts 1917 om Tillægsafgift paa Spiritus for indeværende Finansaar stilles et Beløb af 1 Mill. Kr. til Indenrigsministerens Raadighed til Anvendelse til ekstraordinære Statstilskud til Arbejdsløsheds-kasserne (§ 4, 1ste Stykke).

Den foreslaaede *Dyrtidshjælp* vil — naar man regner med en Arbejdsløshedsprocent af 20 (den højeste hidtil kendte Arbejdsløshedsprocent for et Flertal af Fag er den i 1910 naaede Procent af 10,7, jfr. Statistisk Aarbog) — ifølge en i Arbejdsløshedsinspektoraatet foretagen Beregning antagelig for et Tidsrum af 5 Maaneder (1. November 1917—31. Marts 1918) andrage et Beløb af 11—12 Mill. Kr., jfr. nærmere nedenfor ad §§ 6 og 7. Medens Hjælpen ifølge Dyrtidslovens § 3 b kan ydes gennem vedkommende Arbejdsløsheds-kasser, indføres ved nærværende Lovforslag den Regel, at Hjælpen i alle Tilfælde udbetales gennem Arbejdsløsheds-kasserne, hvorhos det bestemmes, at Hjælpen skal ydes med faste Beløb. Disse Forandringer skyldes Ønsket om under den mere og mere udbredte Arbejdsløshed at indføre Ensartethed i Hjælpens Ydelse, en Ensartethed, som formentlig i særlig Grad med Føje kan kræves af de Arbejdere, som ved at forsikre sig i en Arbejdsløsheds-kasse har gjort deres til at sikre sig mod Følgerne af normalt indtrædende Arbejdsløshed.

Idet Hjælpen, som anført, er en Afløsning af Understøttelse, som hidtil har kunnet ydes i Henhold til Dyrtidsloven, har man ment, at Udgifterne bør fordeles mellem Stat og Kommune i samme Forhold som Udgifterne ifølge Dyrtidsloven, nemlig med henholdsvis $\frac{2}{3}$ og $\frac{1}{3}$. Da enkelte Kommuner rammes uforholdsmæssig haardt af den overordentlige Arbejdsløshed, jfr. de som Bilag 10 og 11 trykte Andragender fra henholdsvis Vejle Byraad og Falslev-Vindblæs Sogneraad, har man dog ment, at der — i Overensstemmelse med Forudsætningerne for Loven af 17. Marts 1917 om Tillægsafgift paa Spiritus — bør ydes saadanne Kommuner særlig Støtte, hvorfor det foreslaas, at Indenrigsministeren myndiges til i Henhold til nærmere An-